

Rechtskundig Weekblad

Vereeniging zonder winstgevend doel

Verschijnt elken Zondag

Abonnementsprijs : 100 fr. per jaar

Postcheckrekening N° 3185.22

Alle rechterlijke uitspraken, artikels en andere bijdragen, alsook boeken ter bespreking te zenden aan den secretaris-hoofdopsteller

Mr RENE VICTOR

Justitiestraat, 21, Antwerpen.

Opgaaf betreffende intekening en adreswijziging, aanvraag van losse nummers en alle mededeelingen betreffende het beheer te zenden aan den secretaris-schatbewaarder

Mr JOHN STOCKMANS

Mechelsche Steenweg, 201, Antwerpen.

DE VERKOOP VAN DE ROERENDE GOEDEREN VAN DEN MINDERJARIGE BIJ DE OPENING DER VOOGDIJ (Art. 452 B. W.)

De overweging dat het tegen het belang van den minderjarige indruischt, dat de voogd geruimen tijd in het bezit zou blijven van onproductieve goederen, waarvan de minderjarige geen genot kan hebben en waarvan de kostelijk zorg dikwijls aan een derde moest toevertrouwd worden, alsook het gevaar voor beschadiging en verlies, gaven aanleiding tot het ontstaan van de verplichting voor den voogd alle roerende goederen te verkoopen binnen de maand na de afsluiting der boedelbeschrijving.

Op welke goederen is deze verplichting toepasselijk?

De term « roerend goed » « meuble » van artikel 452 B. W. moet niet in den engen zin van het woord « meuble » « huisraad » van artikel 533 B. W. geïnterpreteerd worden.

Worden onder meer in artikel 533 B. W. niet in den « huisraad » omvat de edelgesteenten, gedenkpenningen, de werktuigen voor wetenschappen, kunsten en ambachten, lijflinnen, paarden en rijtuigen, wapens, enz.; door artikel 452 B. W. wordt integendeel voorzien het te geldemaken van alle roerende goederen vatbaar voor vernieling, beschadiging, verlies, juist deze goederen, waarvan een groot deel in de omschrijving van artikel 533 B. W. wordt uitgesloten. (Valette sur Proudhon, II, n° 573; Laurent, V, n° 16.)

In de eerste plaats vallen alle *lichamelijke* roerende goederen onder toepassing van artikel 452 B. W., dit was de oorspronkelijke opvatting van den wetgever. Nochtans hebben rechtsleer en rechtspraak zekere restricties aan dit recht en de verplichting van den voogd alle lichamelijke roerende goederen te verkoopen, gebracht, vooral indien deze goederen een waardeerbare waarde bezitten.

Zoo werd aan den voogd het recht geweigerd hout in geregelde kapping te verkoopen (1). Hetzelfde zou de voortbrengselen van een mijn of steengroeve gelden. Het verschil met de andere lichamelijke roerende goederen ligt in de afscheiding, het hout en de steenen worden afgescheiden van het erf of de steengroeve, onroerende goederen.

Nochtans meenen anderen (Schiks, Rev. Prat. du Not., 1921, bl. 66) dat het hout in geregelde kapping door den voogd vrij mag verkocht worden. De Rechtbank zou zelfs den voogd kunnen machtigen bosschen in niet-geregelde kapping te verkoopen mits deze verkocht worden onder voorwaarde dat ze in geregelde kapping zullen gesteld en aldus roerende goederen worden.

De voogd is niet verplicht de vruchten en producten van de roerende goederen te verkoopen. Indien hij het verlangt mag hij ze echter vrij verkoopen zonder toelating van den familie-raad. Deze verkoop wordt aanzien als een ge-

wone handeling van beheer. (Demolombe, II, 585).

De verplichting van artikel 452 is niet toepasselijk op de goederen welke de minderjarige samen met een derde bezit (2).

De voogd heeft geen toelating noodig om de roerende goederen van den minderjarige in pand te geven (3).

De voogd moet ook alle goederen verkoopen welke de minderjarige in den loop der voogdij ontvangt door schenking of testament. Mag de schenker of erflater den voogd ontslaan van de geschonken of gelegeerde goederen? Ter bevestiging hiervan haalt men aan dat de verkoop of het behouden van de roerende goederen geen vraag van openbare orde is, maar enkel van privaten aard. (Laurent, V, n° 18; Beltjens, C, C, artikel 452, n° 13.) Anderen meenen dat deze clause als niet-geschreven moet beschouwd worden. (De Fréminville, I, 234.) Tusschenbeide staat de meening dat de voorwaarde door den schenker of erflater gesteld, niet als bindend moet aanzien worden voor den voogd, maar dat voogd en familieraad zouden moeten rekening houden van het uitgedrukt verlangen en de bewaring in natura toelaten, indien de belangen van den minderjarige hierdoor niet geschaad worden. (Demolombe, IV, n° 579; Aubry en Rau, VI, § 112, nota 26.)

Meestal meent men dat artikel 452 B. W. niet toepasselijk is op de *onlichamelijke* roerende goederen, n.l. private schuldvorderingen op termijn of onmiddellijk eischbaar, aandeelen en obligaties in commercieele en nijverheidsinrichtingen. De onlichamelijke roerende goederen zouden de belegging reeds uitmaken, welke den verkoop van de roerende goederen op het oog heeft te verwezenlijken. Deze goederen vergaan niet en leveren intrest op. (Aubry en Rau, II, § 112, 679; Laurent, V, n° 16, 22; Beltjens C. C. artikel 452; Planiol en Ripert, n° 560; De Page, I, 152; Colin en Capitant, I, n° 517.) (4).

Nochtans meenen sommige auteurs (Schicks Rev. du Not., 1921, bl. 65; Arntz, I, n° 734; Planiol, I, 913, 1924) dat men mag aannemen dat indien de wet in artikel 450 sprekende over het beheer van den voogd, niet gesproken heeft over den verkoop van de roerende goederen, dit het gevolg is van de toen heerschende meening dat het roerend bezit een « vilis possessio » was en de verkoop ervan moest aanzien als een gewone daad van beheer. Daar de voogd niets omtrent den verkoop ervan verboden wordt,

heeft hij het recht alle vervallen en niet-vervallen schuldvorderingen te verkoopen, ook de rechten van artistieke en letterkundigen eigendom. Ook de rechten van den minderjarige in een fosphaatuitbating (5).

De eerste meening vertoont erge bezwaren, de verkoop van onlichamelijke goederen dringt zich in vele gevallen dringend op, vele titels zijn onderhevig aan beursspeculaties en verliezen spoedig alle waarde. Het traditioneel systeem brengt door de formaliteiten groote kosten mede, en laat niet toe de plaatsing te verwezenlijken op het gunstige oogenblik, lang voor de toelating van den familieraad bekomen is, zullen de waarden zoodanig gestegen of gedaald zijn dat geen doelmatige plaatsing meer mogelijk is.

Vóór de wet van 27 Februari 1880 was het Fransche Hof van Verbreking van meening dat de voogd ook de onlichamelijke goederen van den minderjarige eigenmachtig mocht verkoopen, zoodat alle roerende bezittingen in de volstrekte macht van den voogd lagen.

De wet van 27 Februari 1880 onderwerpt elken verkoop van onlichamelijke roerende goederen aan de toelating van den familieraad, indien ze een waarde onder de 1.500 frank, later opgevoerd tot 7.500 frank, bezitten. Boven een waarde van 7.500 frank is de homologatie van de Rechtbank vereischt. Deze wet is toepasselijk op de handelszaak, vennootschapaandeelen, artistieke en letterkundigen eigendom, enz., zelfs op huurrechten. (Paniol en Ripert, 1560; Saleilles, Chavegrin « De la protection de la fortune mobilière ».)

Dit regime is toepasselijk zoowel op de goederen waarvan de minderjarige mede-eigenaar, als op deze waarvan hij onverdeelde eigenaar is. Daaruit volgt het verbod deze goederen te verpanden, uit te wisselen of in maatschappij te brengen.

Nochtans is deze wet zeer weinig doeltreffend voor de titels aan drager. Inderdaad, de bezitter ervan wordt beschermd door artikel 2279 B. W. en de wisselagent, die verkoopt, moet niet onderzoeken of de titels aan een minderjarige toebehooren (6).

In toepassing dezer wet mag het omzetten van nominatieve titels in titels aan drager ook slechts geschieden mits toestemming van den familieraad. Nochtans zou de voogd zonder toestemming geamortiseerde nominatieve titels mogen omzetten in titels aan drager, indien de

uitgevende instelling slechts onder dien vorm terugbetaling geeft.

Plaatsing van kapitalen is in tegenstelling met de plaatsing van inkomsten aan dezelfde toelating onderworpen.

Maar twijfel ontstaat wanneer het plaatsing geldt van kapitalen voortkomende van erfenissen of vooral van terugbetaling van schuldvorderingen, kapitalen welke de voogd zeker mag ontvangen zonder toestemming. Nochtans wordt meestal gevonnisd dat de wederbelegging dezer kapitalen eveneens onder toepassing valt van de wet van 27 Februari 1880 (7).

Zouden geen belegging uitmaken de stortingen in de Spaarkas, het verwerven van landsverdedigingsbons, alsook bankleeningen op korten termijn. Maar wel den verkoop van roerende waarden, leening op interest of elke andere productieve belegging van de kapitalen van den minderjarige.

De Belgische wet van 16 December 1851 over de voorrechten en hypotheke houdt zich terloops bezig met de plaatsing van onlichamelijke roerende goederen, toebehoorende aan minderjarigen.

Artikel 55 van de wet bepaalt dat het saldo van de inkomsten op de uitgaven in toepassing van artikel 455 B. W. zal worden gestort in de consignatiekas op benaarstiging van den toezienenden voogd en van een lid van den familieraad. Alhoewel artikel 455 slechts spreekt van het « saldo van de inkomsten op de uitgaven », meent men meestal dat artikel 55 voornoemd toepasselijk is op de kapitalen toebehoorende aan den minderjarige. (Schicks, *Traité de la pratique notariale*, II, bl. 309.)

Artikel 57 bepaalt verder dat de voogd deze sommen slechts zal mogen terugtrekken om de belegging voorzien door den familieraad te doen. Dit artikel is slechts van toepassing wanneer de familieraad de storting in de consignatiekas bevolen heeft. In andere gevallen is de voogd vrij de plaatsing te doen zooals hij verlangt.

Artikel 67 bepaalt nog dat de voogd zonder tusschenkomst van den toezienenden voogd geen terugbetaling mag ontvangen van niet-eischbare kapitalen noch van schuldvorderingen op termijn, die slechts moeten vervallen na de meerderjarigheid. De toezienende voogd zorgt dat de terugbetaalde sommen onmiddellijk zouden gestort worden in een openbare kas, tenzij de familieraad den voogd zou toelating geven

om deze sommen te beleggen zooals voorzien in artikel 55, hetzij deze te bewaren om ze te doen opbrengen. In dit laatste geval kan de toelating onderworpen zijn aan de verplichting hypotheek te stellen ofwel waarborg te storten voor den minderjarige.

Ook de wet van 22 November 1875 nopens de regeling der openbare schuld houdt zich met onlichamelijke goederen van minderjarigen bezig.

Volgens artikelen 19 en 20 dezer wet mag de voogd met behulp van den toezienenden voogd de inschrijving overbrengen of herplaatsen in titels aan drager, indien de inschrijving 50 frank niet overtreft. Voor inschrijvingen hooger dan 50 frank is de toestemming van den familieraad noodzakelijk, echter niet de homologatie van de Rechtbank.

Hoe wordt de tusschenkomst van den familieraad geregeld?

Mits toelating van den familieraad mag de voogd bepaalde roerende goederen behouden. Degene waarvoor de familieraad de toelating tot behoud zal geven zijn deze, die nuttig kunnen zijn aan den minderjarige; de familieraad bezit hieromtrent een absoluut oordeelsrecht. (De Page, II, 152.) De toelating geldt nochtans in het algemeen de roerende goederen, die het onderhoud, de opvoeding, het beroep of toekomstig beroep, het aanstaande huwelijk (uitzet) van den minderjarige aanbelangen. (Demolombe, IV, n° 574.)

Volgens zekere rechtsleer (Schicks, *Rev. Prat. du Not.*, 1921, 65; Demolombe, IV, n° 575) heeft de voogd de toestemming van den familieraad niet noodig om te verkoopen. Volgens den tekst van de wet heeft hij de toelating slechts noodig om de goederen in natura te behouden; er wordt hem immers de verplichting opgelegd te verkoopen buiten uitzondering voorzien door den familieraad, en het is trouwens meestal op initiatief van den voogd dat de familieraad zal tusschenkomen om verbod op te leggen voor den verkoop van een aantal goederen.

Anderen nochtans (Laurent, V, n° 17) bestrijden deze opvatting en zeggen dat wet niet aan den voogd het recht geeft te verkoopen, wat tevens in zich zou sluiten het recht niet te verkoopen, maar onderwerpt de macht van den voogd aan de toelating van den familieraad,

die voorafgaandelijk zal te beslissen hebben welke goederen niet en welke goederen wel zullen verkocht worden. De voogd moet dus altijd de tusschenkomst van den familieraad op-eischen.

Indien de voogd toelating heeft bekomen zekere meubelen te behouden en hij deze later wil verkoopen, zal hij dit niet kunnen tenzij de familieraad op zijn beslissing terugkomt. (Laurent, II, n° 17 en 22; Demante, II, bl. 290.) De tegenovergestelde meening wordt nochtans ook aangekleefd. (Valette sur Proudhon, bl. 379, n° 1.)

De formaliteiten van den verkoop.

De voogd moet verkoopen binnen de sluiting van den inventaris. Het verstrijken van den termijn ontbindt den voogd niet van zijn verplichting. Er is geen doelmatige sanctie voor het niet-naleven. Het is dan ook zonder belang te onderzoeken hoe de termijn moet berekend worden, want in algemeenen regel kan er slechts sprake zijn van verantwoordelijkheid indien zonder reden de verkoop aanzienlijk werd vertraagd en hieruit schade voortspruit voor den minderjarige door beschadiging of verlies van de goederen. (De Page, II, 152; Laurent, II, n° 219; Aubry en Rau, I, § 112, bl. 679.)

De verkoop moet, om aan den minderjarige den hoogsten prijs te verzekeren, in openbare verkooping door een notaris of deurwaarder, aangesteld door den voogd, in tegenwoordigheid van den toezienden voogd, plaats hebben.

Voorafgaandelijk moeten afkondigingen en plakbrieven geplaatst, waarvan het proces-verbaal melding maakt. Het is nochtans niet noodzakelijk dat men de plaatsing dezer afkondigingen en plakbrieven laat bestatigen, zooals soms gebeurt, door deurwaarders-exploot. (Schicks en Van Isterbeek, Prat. Not., II.)

Moet men voor den verkoop zich voegen naar de formaliteiten van artikelen 945 tot 951 Wetb. burgerl. rechtsvordering? (Magnin, I, bl. 564, n° 582; Valette sur Proudhon, II, bl. 367 en 368.) Enkel de formaliteiten van artikel 452 B. W. dienen nageleefd, artikel 452 B. W. is speciaal en het wetboek van burgerlijke rechtsvordering heeft hieraan geen afbreuk gedaan. (Thiry, I, bl. 564, n° 582; De Fréminville, I, n° 244; Laurent, V, n° 19; De Page, II, n° 153.)

Een verkoop door den voogd zonder naleving der formaliteiten is nietig, en de nietigheid mag

ingeroepen door den minderjarige en door de schuldeischers (8). Nochtans, indien de kooper ter goeder trouw handelde, de nietigheid theoretisch wordend, vermits de kooper beschermd is door artikel 2279 B. W., zou enkel de gemeenrechterlijke verantwoordelijkheid van den voogd blijven. (De Page, II, n° 153.)

De rechten van den minderjarige indien de voogd niet verkocht heeft.

Volgens den ééne heeft de minderjarige de keuze, ofwel de roerende goederen in natura terug te nemen, op last van den voogd hem de beschadiging te vergoeden, ofwel betaling te eischen van het bedrag in de boedelbeschrijving, schatting vermeld. De voogd zou bovendien kunnen veroordeeld worden tot schadevergoeding, bij voorbeeld zou hij de kroozen op de onbrengst van den verkoop schuldig zijn van het oogenblik dat deze opbrengst had moeten belegd worden. (Demolombe, IV, n° 554; Duranton, II, n° 543, n° 2.)

Volgens anderen behoudt de minderjarige de roerende goederen in natura, vermits ze niet verkocht geweest zijn; hij mag enkel vergoeding vorderen voor de geleden schade door het niet-verkoopen, n.l. het verschil tusschen de waarde van de goederen ten tijde van de boedelbeschrijving en de waarde dezer goederen bij het einde der voogdij, bovendien de interesten van het kapitaal dat de verkoop zou hebben opgebracht, maar mits rekening te houden van het voordeel dat het behoud der roerende goederen in natura kan opleveren voor den minderjarige. (Laurent, V, n° 20.) Er zou geen sprake kunnen zijn van wettelijke interesten, naar gelang de geleden schade zal de rechter de interesten vaststellen (9).

De voogdij van vader en moeder.

Artikel 452 B. W. is enkel toepasselijk op den voogd bij erfstelling, de wettige en benoemde voogd. Artikel 453 B. W. ontslaat vader of moeder-voogd van de verplichting de roerende goederen te verkoopen.

Vader of moeder-voogd moeten de roerende goederen naar hun werkelijke waarde laten schatten door een deskundige, benoemd door den toezienden voogd, en welke den eed moet afleggen voor den vrederechter, ten einde op het einde der voogdij de waarde terug te geven

van deze goederen welke ze niet in natura kunnen voorbrengen.

De deskundige moet niet noodzakelijk een ministerieel ambtenaar zijn (Laurent, V, n° 22), alhoewel sommigen meenen dat dit recht enkel toebehoort aan griffiers, notarissen, deurwaarders (Beltjens, Cc., 452).

De schatting moet plaats grijpen zelfs indien voorafgaandelijk inventaris werd opgemaakt. Deze moet de werkelijke waarde der goederen weergeven, d.i. zonder « verhooging » « sans crue ». De schatting moet op zichzelf en op beslissende wijze de waarde der roerende goederen vastleggen. Ze is bindend voor den minderjarige en voor den voogd, die enkel de geschatte waarde zal hoeven terug te geven, indien hij de goederen niet in natura terug voorbrengt (Laurent, V, n° 22; Arents, n° 279, bl. 433).

Niets belet vader en moeder-voogd een deel der meubelen te verkoopen en een ander deel te behouden.

Vader en moeder genieten het voordeel van artikel 453 B. W. slechts, indien ze het wettelijk genot over de goederen hunner kinderen hebben. Het is juist met het doel den verkoop van naakten eigendom, practisch zonder waarde, van roerende goederen te beletten, dat de vrijstelling van artikel 453 B. W. wordt voorzien (De Page, II, 153).

Bij het einde van het wettelijk genot, als de minderjarige den ouderdom van 18 jaar bereikt heeft, moet de voogd de meubelen verkoopen of de toelating van den familieraad verzoeken om de goederen te behouden.

De inventaris en de schattingstaat zou in het voordeel van den minderjarige alle risico van verlies of beschadiging, zelfs door toeval of heirkracht ontstaan, dekken. De voogd zou alle verlies en beschadiging volgens de onwederroepelijke schatting moeten vergoeden (10).

Nochtans neemt men meer algemeen aan dat er geen verantwoordelijkheid kan ontstaan voor den vader of moeder voor het verlies of de beschadiging ontstaan door toeval of heirkracht of zelfs door het eenvoudig gebruik van de roerende goederen gedurende het wettelijk genot. Men mag met gegronde reden veronderstellen dat de wetgever deze restrictie als vanzelfsprekend heeft geacht en daarom nagelaten heeft bij artikel 453 B. W. de woorden te voegen: « tenzij de roerende goederen door heirkracht of toeval » vergaan zijn. Vader en moeder worden trouwens met bijzondere voorkomend-

heid door het burgerlijk wetboek behandeld, zonder formeelen tekst kan men derhalve hoo-gergenoemde afwijking aan het gemeen recht niet aanvaarden. (Thiry, I, n° 580; Laurent, V, 329; Schicks en Van Isterbeek, Prat. du Not., II.)

De vader of moeder bij gebreke aan regelmatige inventaris en bij gebreke aan schatting naar juiste waarde, zou, wat den verkoop van roerende goederen buiten den termijn van artikel 452 B. W. betreft, ontslagen zijn van alle verplichting met den prijs van den verkoop in te brengen, maar niet de geschatte waarde in een onderhandschen inventaris (11).

Er werd gevonnisd dat de weduwe voogdes over verscheidene minderjarige kinderen, die om de uitbating van de boerderij van haar man voort te zetten, de roerende goederen van de gemeenschap, het landbouwmateriaal, de landbouwbeesten heeft behouden zonder toelating te vragen van den familieraad en zonder de schatting voorzien door artikel 453 B.W. te hebben gedaan, zich vergenoegd hebbende met den inventaris, gehouden is, bij het eindigen van de onverdeeldheid, in den verkoop te begrijpen alle roerende goederen, afhangende van de gemeenschap, na nochtans, volgens den inventaris, de later aangekochte roerende goederen te hebben afgescheiden. Ze is niet ontslagen met een waarde gelijk aan de schatting van den inventaris, waarde welke slechts benaderend is, in te brengen, maar ze is gehouden alle roerende goederen terug te geven in gelijke hoedanigheid en gelijke hoeveelheid als bij het overlijden van haar echtgenoot (12).

Besluit.

Het voorstel van wetsontwerp van Y. Colon (J. J. P. 1935, 320) tot hervorming van de formaliteiten der wet van 12 Juni 1816 over den verkoop van onroerende goederen van minderjarigen, maar dat tevens den verkoop van roerende goederen behandelt, is een belangwekkende poging om klaarheid en éénheid te brengen in de tegenstrijdige opvattingen, die zich voordoen nopens de toepassing van art. 452 B. W.

Volgens dit voorstel zou de familieraad beslissen welke goederen wel en welke goederen niet zouden verkocht worden. De familieraad zou tevens de wijze, de plaats en den notaris aanduiden voor den verkoop.

De voogdijrechter, die in de plaats treedt van den vrederechter, zou in beroep kunnen gaan

tegen de beslissing van den familieraad, volgens de formaliteiten van artikel 883 tot 889 Burg. rechtsv.

Het voorstel bepaalt verder dat de obligaties op aandeelen op de bank zouden gedeponereerd worden.

Indien het belang van den minderjarige vergt dat de titels niet onmiddellijk zouden verwezenlijkt worden, mag de familieraad den voogd toelaten den verkoop ervan uit te stellen en in de nationale bank van België drie rekeningen op naam van den onbekwame te openen, nl. a) en titelrekening, waarvan de bank, periodisch moet rekenschap geven; b) een kapitaalsrekening, bestaande uit het product van de terugbetalingen, premies, enz...; c) een rekening van inkomsten, bestaande uit de kroozen en interesten voortkomende van de rekeningen a) en b).

Voor de terugtrekking is de toestemming van den familieraad vereischt. Voor alle andere handelingen mag de voogd eigenmachtig handelen.

Zoowel voor de onroerende goederen als voor de roerende goederen, mag mits toestemming van den voogdijrechter of bij diens ontstentenis van den vrederechter, uit ter hand verkocht worden.

Het voorstel bevat goede hervormingen, zooals het openen van een bankrekening voor het plaatsen der titels en waarden van den onbe-

kwame, de verkrijgbare toelating uit ter hand te verkoopen, nochtans, konden misschien de formaliteiten van den verkoop vereenvoudigd worden en de macht van den voogd in verband met de huidige economische verhoudingen uitgebreid worden.

Het voorstel met voor de verhandeling van de roerende goederen de tusschenkomst van den familieraad altijd noodzakelijk te maken en bovendien een mogelijk beroep van den voogdijrechter of vrederechter in te stellen, is van aard om groote schade aan den onbekwame te berokkenen. De spoedige verwezenlijking van sommige vooral onlichamelijke roerende goederen, waarvan de verkoop zich soms zeer snel opdringt (titels onderworpen aan beurspeculaties) wordt er door onmogelijk gemaakt.

- (1) Burg. Parijs, 3 April 1922, S. 1923, I, 14, Rep. 12 Juli 1922, Gaz Pal 122, 2, 456.
- (2) Parijs, 18 November 1897, D. P. 1898 IV 41; Parijs, 9 Januari 1924, D. P. 2, 161.
- (3) Burg. Tongeren, 12 Maart 1890, rev. not. 1890, 478.
- (4) Luik, 24 Februari 1890, P. P. 358.
- (5) Beroep Luik, 9 Nov. 1892, Rev. du not. 1893, 134; Civ. Mons, 12 Maart 1892, Rev. not. 1894, 127.
- (6) Reg. 21 Februari 1889, D. 1905, I, 28 S. 1901, I, 31.
- (7) Parijs, 21 Mei 1884, D. 85, 2, 177, S. 85, 297; Tr. Montpellier, 27 juillet 1900, I, S. 1902, 2, 21; Rouen, 9 février 1909, D. 1904, 2, 263, S. 104, 2, 263; Toulouse, 19 mars 1906, D. 1906, 2, 192, S. 1906, 2, 95.
- (8) Luik, 5 Februari 1888, Pas. 1888, 26.
- (9) Arlon, 17 avril 1889, P. P. 1890 1362.
- (10) Kortrijk, 8 Nov. 1901, Fl. jud. 1902, 21, J. J. P. 1902, 66; Rép. not. 1902, 56.
- (11) Rechtb. Arlon, 16 April 1889, Cl. en B. 1890, 224.
- (12) Rechtb. Caen, 14 April 1938, J. J. P. 1931, 484.

G. EILERS,
Advocaat, Antwerpen.

RECHTSPRAAK

70

HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

3e Kamer. — 14 Juni 1939.

Vorzitter: M. Heyse.

Op. Min.: M. Leperre.

Pleiters: Mrs Masquelier en Struye.

BURGERLIJKE RECHTSPLEGING. — BEVOEGDHEID EN BELOOP VAN LAATSTEN AANLEG. — BEPALING. — RECHT VAN SCHATTING DOOR PARTIJEN. — VOORWAARDEN.

Luidens art. 21 der wet van 23 Maart 1876 zijn de bevoegdheid en het beloop van den laatsten aanleg bepaald door den aard en het bedrag van den eisch; de partijen hebben slechts bevoegdheid het geding te schatten indien er door de wet geen wijze van schatting wordt aangegeven.

Van der Avoirt t/ Union Margarinère.

Gezien het vonnis der rechtbank van Koophandel te Antwerpen, d.d. 19 October 1936 in behoorlijke uitgifte overgelegd;

Aangezien het beroep tegen dit vonnis binnen de termijnen door de wet voorzien is ingeslagen, maar dat beroepene de ontvankelijkheid ervan betwist «defectu summae»;

Aangezien zij inderdaad haar oorspronkelijke eisch zooals hij in de inleidende dagvaarding was gesteld, door haar laatste besluiten van 21 September 1936 op 5.000 fr. wegens overeengekomen strafbepaling en 5.000 fr. voor oneerlijke mededinging of samen 10.000 fr. heeft herleid;

Aangezien het de eisch is zooals hij in de laatste conclusie voorkomt die de betwiste waarde aanduidt en het beloop der vordering bepaalt;

Aangezien weliswaar beroepers opwerpen dat zij het geding hebben geschat op 25.000 fr. om te voldoen aan de wetten op de bevoegdheid en dat de eerste rechter hun hier van akte heeft gegeven;

Aangezien luidens art. 21 der wet van 23 Maart 1876 de bevoegdheid en het beloop van den laatsten aanleg bepaald zijn door den aard en het bedrag van den eisch;

Aangezien de partijen de bevoegdheid hebben van het geding te schatten alleen dan wanneer er door de wet geen wijze van schatting wordt aangegeven;

Aangezien het bedrag van den eisch wanneer het een geldsom is, overeenkomt met de gevraagde som; dat aldus het onderhavig geschil geen aanleiding kan geven tot een afwijkende schatting;

Aangezien het bedrag van den hoogsten aanleg voor burgerlijke en handelsrechtbanken door art. 5 van K. B. van 13 Januari 1935 gebracht werd op 12.500 fr.;

Aangezien het bestreden vonnis uitspraak doende over een vraag herleid tot 10.000 frank niet vatbaar is voor beroep;

Aangezien tweede beroeper nog aanvoert dat de rechtbank van koophandel onbevoegd was om, wat hem betreft, over den ingestelden eisch te oordeelen, om reden hij geen koopman zou zijn;

Aangezien, in tegenstrijd met de bewering van beroepene, deze exceptie zijnde voor de buitengewone rechtbanken, zooals de rechtbank van koophandel, van openbare orde, in elken stand van het geding kan opgeworpen worden dus voor de eerste maal voor het Hof van Beroep (Verbr. 22-1-1925, Pas. 1825, I, 112);

Aangezien het beroep ingesteld door Frans Van der Avoirt dus ontvankelijk is voor zooveel het de bevoegdheid van de rechtbank van koophandel betwist, doch ongegrond;

Aangezien immers beroeper er zich bij bepaalt te beweren dat hij geen handelaar was op het oogenblik van het instellen van het geding, maar verzuimt hiervan het minste bewijs te leveren of zelfs aan te bieden;

Aangezien integendeel beroepene bewijst dat Frans Van der Avoirt ingeschreven staat in het handelsregister van Antwerpen als handelaar in margarine

Om deze redenen :

Het Hof,

Verklaart het beroep van beide beroepers niet ontvankelijk defectu summae, verklaart het beroep van Frans Van der Avoirt hoofdens de bevoegdheid ontvankelijk doch ongegrond; bevestigt derhalve het bestreden vonnis; verwijst beroepers in de kosten van beroep.

71

BURGERLIJKE RECHTBANK TE ANTWERPEN

2e Kamer bis. — 30 Maart 1939.

Voorzitter : M. Stellfeld.

Pleiters : Mrs Percy, De Coster en Verbaet.

VERZEKERING. — LEIDING VAN HET GEDING. — BESLUITEN. — BETWISTING TUSSCHEN VERZEKERAR EN VERZEKERDE. — VERVAL.

Door het teekenen van de polis van aansprakelijkheidsverzekering verbindt de verzekerde zich een passieve houding aan te nemen in het geding dat tegen hem ingespannen wordt op grond van zijne aansprakelijkheid; het is voldoende dat de verzekerde zich mengt met de leiding van het geding opdat de overeenkomst ophoude nog eenige uitwerking teweeg te brengen; van dat oogenblik af wordt de Maatschappij vreemd aan het geschil en het gemis aan rechtsverband laat haar toe de leiding van het geding op te geven.

Een verzekerde die zich verzet tegen het nemen van zekere besluiten opgesteld door zijn verzekeraar, mengt zich in het geding en geeft aan den verzekeraar het recht de vervallen-verklaring in te roepen.

Haary W. & Abraham W. t/ Sun Insurance.

Overwegende dat de omstandigheden waarin de drie gedingen ontstaan zijn als volgt kunnen samengevat worden : aanlegger in de hoofdzaak, Abraham W., beklaagt zich, op 13 November 1937 gekwetst te zijn aan het oog door het feit dat zijn vader Harry W., verweerder in hoofdzaak, op onvoorzichtige wijze de deur van zijn autorijtuig zou opengestampd hebben, wanneer hij zich voorover boog om tot zijn vader te spreken;

Verweerder gaf kennis van het ongeval aan zijn verzekeringsmaatschappij «Sun Insurance» die een onderzoek instelde; bij gebrek aan klacht werd er door de politie geen vooronderzoek gedaan;

Daar de maatschappij oordeelde dat zij niet gehouden was tot vergoeding, werd op 15 Januari 1938 Harry W. gedagvaard in schadevergoeding; de Mij. nam de plaats van haar verzekerde in om zich te verweren in het geding ingespannen door den zoon van haar verzekerde;

Wanneer de maatschappij haar projekt van besluiten in deze zaak mededeelde aan haar verzekerde, verzette deze zich door zijn schrijven van 26 Maart 1938 tegen het nemen van besluiten waardoor de feiten, uiteengezet in de dagvaarding van zijn zoon, eenigszins in twijfel zouden getrokken worden;

Door dagvaarding d.d. 23 Mei 1938 vraagt de verzekerde aan de rechtbank van Koophandel dat deze aan de maatschappij verbod zou opleggen aan de Maatschappij de feiten der eerste dagvaarding te betwisten of te ontkennen; op dezen eisch antwoordde de maatschappij met een vraag van verval tegenover haar verzekerde;

Eindelijk wordt bij middel van tegeneisch tegen de maatschappij, die zich als tusschenkomende partij had aangesteld in de hoofdzaak, door aanlegger in de hoofdzaak, solidaire veroordeeling gevraagd te zamen met verweerder in de hoofdzaak; en door deze laatste wordt de maatschappij in vrijwaring geroepen voor alle veroordeelingen die tegen hem zouden uitgesproken worden;

I. Wat betreft het geding ingespannen door verzekerde Harry W. tegen zijn verzekeraar :

Overwegende dat de betwiste beweegredenen in de voorgenomen besluiten van de maatschappij luiden als volgt :

Aangezien in het huidige geval, moet het verhaal dat in de dagvaarding gedaan wordt, weerhouden worden als overeenstemmende met de waarheid, nog zou blijken dat aanlegger zich tegen de deur had voorover gebogen, zonder zich te bekommeren met de blijkbare beweging zijns vaders, noodig om de deur te openen;

Aangezien dienvolgens het verhaal van aanlegger dat als grondslag van den eisch dient en tot hiertoe niet als waarachtig werd aangenomen, noch bewezen noch afdoende is;

Overwegende dat de maatschappij, die volgens de verzekeringsovereenkomst het recht had het geding te leiden, door hare besluiten enkel beoogde dat de feiten, door aanlegger aangehaald tot dan toe nog niet bewezen waren en dat ze, moesten zij als bewezen beschouwd worden, niet noodzakelijk een fout in hoofde van verweerder uitmaken; noch de fout van aanlegger zelve uitsluiten;

Overwegende dat, uitgaande van het principieel «actori incumbat probatio» het aan aanlegger was, en niet aan verweerder, het bewijs te leveren dat de feiten zich wel hadden voorgedaan zooals hij het beweerde in zijn dagvaarding; dat het dan ook aan de maatschappij vrij stond de houding aan te nemen die zij oordeelde te moeten aannemen ten einde hare belangen te vrijwaren; dat zij door hare besluiten, geenszins de belangen van verweerder miskende, maar wel integendeel, zijne belangen verdedigde en eene houding aannam die overeenstemt met deze door verweerder genomen in zijne zittingsbesluiten, wanneer deze vraag dat de hoofdeisch als niet ontvankelijk en ongegrond zou verworpen worden;

Overwegende dat de beredeneering van verweerder, als zou de maatschappij hem niet kunnen verplichten een valsche verklaring te doen, niet in aanmerking komt daar dit door de maatschappij nooit gevraagd werd van haren verzekerde;

Overwegende dat deze vraag van den verzekerde derhalve als ongegrond dient verworpen

II. Wat betreft de vraag tot vervallenverklaring uitgaande van de maatschappij tegen haar verzekerde :

Overwegende dat volgens art. 9, al. 3 der algemeene voorwaarden der verzekeringsovereenkomst, de Mij. het recht heeft het geding, ingespannen tegen haar verzekerde, te leiden in naam van dezen laatste;

Overwegende dat de verzekerde, door het teekenen van den polis zich verbonden heeft eene passieve houding aan te nemen in het geding, dat het voldoende is dat de verzekerde zich menige met de leiding van het geding, opdat de overeenkomst op houde nog eenige uitwerking teweeg te brengen; dat de maatschappij van dan af vreemd wordt aan het geschil en dat het gemis aan rechtsverband haar toelaat de leiding om het geding te laten gaan (L'Assureur directeur du procès en responsabilité civile, P. Bizière, blz. 5 en 55);

Overwegende dat het schrijven van verzekerde, d.d. 26 Maart 1938 en zijne dagvaarding van 23 Mei 1938, hierboven beschreven ongetwijfeld eene zware

misrekening van het recht van leiding ontmaken tegenover de maatschappij, daar de verzekerde door zijn optreden zich niet alleen rechtstreeks moeide met het opstellen der proceduurstukken, maar ook wat meer is, zijne maatschappij wilde verplichten de feiten die den grondslag van het geding uitmaken, als bewezen aan te nemen;

Overwegende dat de maatschappij dan ook terecht het verval van haar verzekerde inroept;

Overwegende dat de tegeneisch op dit geding, ingesteld door Harry W. derhalve ongegrond is;

III. Wat de hoofdeisch betreft :

Overwegende dat het uit de hierboven vernoemde beschouwingen blijkt dat verweerder, Harry W., volledig akkoord gaat met de feiten uiteengezet in de inleidende dagvaarding;

Overwegende dat verweerder eene fout beging door het openen van zijne deur op een oogenblik dat dit maneuvr een gevaar uitmaakt voor de omstaanders;

Overwegende dat echter de plotselinge beweging van Abraham W. die zich voorover boog voor het rijtuig zonder te letten op de beweging van zijn vader op het oogenblik dat deze de deur opende, ook onvoorzichtig was van zijnentwege; dat de verantwoordelijkheid van het ongeval dan ook in billijkheid door ieder der partijen in de hoofdzaak voor de helft moet gedragen worden;

Overwegende dat het bedrag der schadeloosstelling welke aan aanlegger toekomt niet kan vastgesteld worden vooraleer een deskundig onderzoek heeft plaats gehad;

Overwegende dat het toekennen eener vergoeding ten voorloopigen titel in de omstandigheden van het geding niet noodzakelijk blijkt;

IV. Wat de tusschenkomst betreft;

Overwegende dat, om de hierbovenvermelde begrepenen, de vraag van de tusschenkomende partij tegen aanlegger in de hoofdzaak niet kon ingewilligd worden en dat de tegeneisch gesteld door Abraham W. ingevolge het verval der rechten van Harry W. tegenover de maatschappij «Sun Insurance», ongegrond is;

Om deze redenen :

De Rechtbank,

Alle niet uitdrukkelijk toegekende besluiten als ongegrond van de hand wijzende;

Voegt de drie gedingen onder n^{rs} 62.521 en 64.357 samen, en erover beslissende door één vonnis :

Verleent akte aan aanlegger dat om te voldoen aan de wet op de bevoegdheid van den aanleg, hij het geding schat, in ieder zijner onderdeelen en tegenover ieder der partijen op 300.000 frank;

Verleent akte aan de partij Harry W. dat zij, voor wat betreft de bevoegdheid, ieder geding in ieder zijner onderdeelen en tegenover ieder der partijen schat op eene waarde van meer dan 13.000 fr.;

En recht doende op den eisch ingeleid door de verzekeringsmaatschappij «Sun Insurance Office

Ltd.» tegen Harry W., door dagvaarding van 28 Juli 1938;

Verklaart den eisch ontvankelijk en gegrond, zegt voor recht dat Harry W. vervallen is van alle recht of verhaal tegen aanlegster «Sun Insurance Office Ltd.» uit hoofde van het ongeval dat aan zijn zoon Abraham W. overkomen is; en beslissende over den tegeneisch in deze zaak: wijst hem af als ongegrond en verwijst verweerder Harry W. in al de kosten;

Recht doende op den eisch ingeleid door Harry W. tegen de verzekeringsmaatschappij «Sun Insurance Office Ltd.» door dagvaarding van 23 Mei 1938; verwijst aanlegger Harry W. in de kosten;

Recht doende op den eisch ingeleid door Abraham W. tegen Harry W., door dagvaarding van 15 Januari 1938;

Zegt den eisch ontvankelijk en gedeeltelijk gegrond;

Zegt voor recht dat verweerder verantwoordelijk is voor de helft der schade veroorzaakt aan aanlegger, en alvorens verder recht te doen;

Benoemt in hoedanigheid van deskundige ...;

Kosten voorbehouden;

En recht doende op de vraag van de tusschenkomende partij «Sun Insurance Office Ltd.» wijst ze af als ongegrond, verwijst tusschenkomende partij tot de kosten;

En recht doende op den tegeneisch gesteld tegen de tusschenkomende partij door Abraham W., wijst hem af als ongegrond en verwijst Abraham W. in de kosten van den tegeneisch.

NOTA. — De Rechtbank neemt in het huidig vonnis een zeer scherp vonnis aan ten overstaan van den verzekerde. Deze stelling kan, indien haar formulering strikt wil toepassen, tot zekere onbillijke gevolgen voor den verzekerde leiden.

Men moet dit vonnis ongetwijfeld lezen in het licht van den indruk dien de Rechtbank blijkt te hebben gehad van de fraude die er bestond tusschen den verzekerde en den aanlegger, die de zoon van verzekerde was.

72 VREDEGERECHT TE BEVEREN-WAAS

23 Augustus 1939.

Rechter: Mr J. Van Nuffel.

Pleiters: Mters Lesseliers en Verhofstede.

ONDERHOUD. — VERPLEGING VAN EEN MINDERJARIGE. — GEEN GIFT. — AFWEZIGHEID VAN VERPLICHTING TOT ONDERHOUD.

De verpleging kan niet aanzien worden als een «gift» en brengt dus ook, na het einde van de pleegjaren geen plicht van dankbaarheid mede.

De Snyders t/ Waem.

Overwegende dat de eisch ertoe strekt verweester te hooren veroordeelen tot een onderhoudsgeld van 100 frank per maand;

Overwegende dat wettiglijk geen verplichting van onderhoud bestaat ten laste van verweester; dat eischeres zich steunt op een gift welke door haar

zou gedaan zijn en uit dien hoofde de verplichting tot onderhoud wil verrechtvaardigen;

Overwegende dat hier in rechte geen «gift» bestond daar ze zou gedaan zijn aan een kind beneden de zestien jaar hetwelk deze gift dan toch niet zou kunnen aanvaarden, aanvaarding welke vereischt is bij de «gift»;

Om deze redenen:

Wij Vrederechter, rechtdoende in de Nederlandse taal, op tegenspraak en wijzende in eerste gebied;

Verklaren den eisch ongegrond, wijzen hem af en veroordeelen eischeres tot de kosten van het geding.

73

WERKRECHTERSRAAD TE MECHELEN

21 April 1939.

Rechtskundig Bijzitter: Mter Olbrechts.

Pleiter: Mter Croonen.

BEVOEGDHEID. — WERKRECHTERSRAAD. — OPENBAAR BESTUUR. — KERKFABRIEK.

De kerkfabrieken moeten gerangschikt worden tusschen de Openbare Besturen die volgens artikel 5 van de wet van 1926 geen werkgevers zijn. De Werkrechttersraad is zodoende onbevoegd om te oordeelen over een proces dat gericht is tegen een kerkfabriek.

Geerts t/ Kerkfabriek van Sint Lambertus.

Aangezien de vraag strekt tot het bekomen van zekere vergoedingen verschuldigd aan eischeres door verweester tengevolge en in uitvoering van een dienstkontraakt dat de 1ste aan de 2de verbond;

Aangezien verweester beweert dat de werkrechttersraad onbevoegd is om over deze vraag te kennen daar zij als openbare instelling niet valt onder de toepassing van de wet van 1926 die de werkrechttersraden instelt;

Aangezien verweester meer bepaaldelijk aanvoert dat de werkrechttersraad onbevoegd is om over de zaak uitspraak te doen om rede dat alleenlijk de werkrechttersraad geroepen is om de geschillen te slechten tusschen werkgever en werknemer en zij niet als werkgeefster mag worden aanzien naar luid van art. 5 der wet van 1926;

Aangezien immers volgens dit artikel aan de openbare besturen de bepaling van het woord «werkgever» niet toepasbaar is;

Aangezien het dient onderzocht te worden of een kerkfabriek moet gerekend worden tusschen de openbare besturen waarvan voormeld artikel 5 gewag maakt;

Aangezien de verslaggever der wet, Mr Van Dievoet, ter gelegenheid van hare bespreking de volgende verklaring deed in de Kamer van Volksvertegenwoordigers:

«...Ik denk dus dat er geen middel is de openbare inrichtingen te onderwerpen aan de werkrechtersraad. Dit lost de kwestie op voor de hoogeschoolen van den Staat, de academiën, de commissiën van onderstand, de bergen van barmhartigheid en de Kerkfabrieken.»

Aangezien terzelfder zitting Mr Wouters, Minister van Arbeid, het woord nemende na den verslaggever, de volgende woorden uitsprak:

«Wat de openbare instellingen betreft zou ik voor mijn deel geen bezwaar zien dat de bedienden der Hoogeschool, der Kerkfabrieken en andere inrichtingen van zelfden aard, onder de rechtsbevoegdheid van de werkgevers zouden vallen. Maar daar zijn de bezwaren, voorgesteld door Mr Van Dievoet, aangaande de mogelijkheid van op juiste wijze te bepalen welke tusschen de inrichtingen van openbaar nut, deze zijn die werkelijk deel uitmaken van de openbare macht en welke die zijn die enkel organismen uitmaken van beheer.»

«Het is uit rede van deze moeilijkheden dat ik mij akkoord verklaar met de transactioneele formule voorgesteld door den Heer verslaggever. Het is ook omdat ik verlang zeer spoedig tot een oplossing te geraken voor den Senaat.» (Annales parlementaires 1925-1926, blz. 154 en 156);

Aangezien deze besprekingen geen twijfel laten aangaande het inzicht van den wetgever van de kerkfabrieken als openbare besturen aan de bevoegdheid van den werkrechtersraad te onttrekken;

Om deze redenen:

Verklaart de raad zich onbevoegd om over de vraag te beslissen en verzendt de eischeres voor de bevoegde rechtsmacht en veroordeelt ze tot de kosten door haar gedaan.

74

VREDEGERECHT TE GENT

3e Kanton. — 23 Juni 1937.

Vrederechter: M. V. Vermast.
Pleiters: Mrs Crombé en L. Bosmans.

ARBEIDSONGEVALLEN. — BREUK. — GEEN
PLOTSE EN UITWENDIGE GEBEURTENIS ALS
OORZAAK. — WET NIET TOEPASSELIJK.

Een breuk, zelfs indien zij het gevolg zou zijn van een reeks inspanningen tijdens het werk, die tot een doorbraak geleid hebben, kan niet als werkongeval beschouwd worden indien niet aangehaald wordt dat zij het gevolg is geweest van een abnormale gebeurtenis, verwekt door de plotselinge uitwerking van een uitwendige kracht.

Sergeant t/ Verzekeringsmaatschappij van den Belgischen Boerenbond.

Aangezien de vraag strekt tot toekenning aan eischer van de vergoedingen spruitende uit de wet op de werkongevallen;

Aangezien uit de verklaringen van eischer spruit dat hij lijdt aan een liesbreuk;

Aangezien niet wordt aangehaald dat deze zou het gevolg zijn van een onverwachte abnormale gebeurtenis, verwekt door de plotselinge uitwerking van een uitwendige kracht; (Cass. 28-1-09, Pas. 1909, 1, 16; Cass. 6-7-11, Pas. 1911, 1, 417; Cass. 18-10-28, Pas. 1928, 1, 247)

Aangezien de breuk zelfs indien zij het gevolg zou zijn van eene reeks inspanningen, die tot een doorbraak geleid hebben, nog niet als een werkongeval zou kunnen aanzien worden bij gebrek aan uitwendige kracht; (Civ. Brussel, 11-7-1935, Rev. Acc. Trav. 1935, blz. 244; Scheidsrechterlijke uitspraak Bam. Gilson, 22-12-1933, Rev. Acc. Trav. 1934, blz. 17);

Aangezien diensvolgens geen medisch onderzoek kan ingesteld worden om zelfs de oorzaak van de liesbreuk op te sporen vermits de wettelijke geëischte omstandigheden voor het erkennen van een werkongeval niet voor handen zijn (Civ. Doornik, 16-12-31, Rev. Acc. Trav. 1932, blz. 169);

Om deze redenen:

Wij, Vrederechter, rechtdoende tegensprakelijk zeggen den eisch ongegrond en veroordeelen den aanlegger tot de kosten.

WETGEVING

BESLUITWET van 14 November 1939 tot wijziging van de wet van 29 Augustus 1919 op het regiem van den alcohol.

VERSLAG AAN DEN KONING

Sire,

Luidens artikel 1, § 1, der wet van 29 Augustus 1919 op het regiem van den alcohol, worden het verbruik almede de verkoop en de aanbieding van ter plaatse te verbruiken sterke dranken verboden in alle voor het publiek toegankelijke plaatsen.

Zooals blijkt het de memorie van toelichting van het op 25 Februari 1936 (zittingsjaar 1935-1936, bescheid n° 124) in de Kamer der volksvertegenwoordigers ter tafel gelegde ontwerp, begripen volgens de geldende rechtspraak de woorden «voor het publiek toegankelijke plaatsen» niet de lokalen van de vereenigingen en groepeerings, die door hun statuten of door de bijzondere wijze waarop zij hun leden aanwerven, een privaat karakter hebben.

«Aldus», voegde die memorie van toelichting hieraan toe, «zijn een betrekkelijk groot aantal zoogenaamde «private» kringen tot stand gekomen die geen ander doel hadden dan alcohol aan hun leden te verkoopen. De voorwaarden om in die kringen opgenomen te worden waren van dien aard dat zij feitelijk op een uiterlijken schijn neerkwamen waarachter het werkelijk publiek karakter van de slijterij zou kunnen schuil gaan.

»Onder die omstandigheden, is het niet te verwonderen dat de dranksljters er over klagen dat de verbruikers hun gelegenheid voorbij gaan en zich begeven naar die kringen waar ieder die het vraagt sterken drank kan bekomen.

»Bovendien, buiten de gegronde bezwaren van de herbergiers, kwam er, en met reden, vanwege talrijke alcoholbestrijders, verzet tegen die vermomde schending van de wet die in een niet geringe mate de toepassing er van in den weg stond.

»Het geldt dus een leemte van belang op wier

bestaan herhaaldelijk werd gewezen en die men even herhaaldelijk gepoogd heeft aan te vullen.»

In de memorie van toelichting van bedoeld ontwerp van 25 Februari 1936, werden de verschillende formules, welke met dit doel werden voorgesteld, breedvoerig uiteengezet.

Men onderscheidt drie soorten van kringen of verenigingen, welke doorgaans «private kringen» of «private clubs» worden genoemd.

De eerste categorie omvat de kringen waarvan de toegang feitelijk niet afhankelijk gemaakt wordt van ernstige voorwaarden en formaliteiten. Onder de thans bestaande wetsbepalingen zijn de lokalen, waar de leden van dergelijke kringen vergaderen, reeds voor het publiek toegankelijke plaatsen, in den zin van artikel 1 der wet van 29 Augustus 1919.

De tweede categorie is die van de kringen, waarvan de toegang gereguleerd is, maar die werden opgericht of in werkelijkheid — uitsluitend of hoofdzakelijk — bezocht worden met het doel sterke of gegiste dranken te gebruiken of wel om aan hazardspel te doen. De toepassing op die kringen van de bij artikel 1 der wet van 29 Augustus 1919 gestelde verbodsbepalingen wordt verantwoordt door de reden dat dergelijke verenigingen waar sterke dranken verbruikt worden, opgericht werden of ingericht zijn met het inzicht de wet te ontduiken.

In de derde plaats bestaan er kringen waarvan de toegang ernstig gereguleerd is en die niet opgericht zijn of bezocht worden met de hierboven bepaalde oogmerken. Indien in die kringen sterke dranken verbruikt worden, dan is dit slechts bij toeval; het slijten van soortgelijke dranken en het verbruik er van zijn niet een der oogmerken van de vereniging of groepeerings en zijn niet de reden of een van de overwegende redenen om dewelke zij worden bezocht.

In deze derde onderstelling kan het om een werkelijk privaten kring gaan, welke als de verlenging van de private woning, als een tweede private woning wordt beschouwd. Op die laatstgenoemde kringen is de wet van 29 Augustus 1919 op het regiem van den alcohol niet van toepassing en zij worden bij dit ontwerp niet bedoeld. Artikel 1 van dit ontwerp heeft evenwel ten doel de toepassing van de verbodsbepalingen van bedoelde wet te verzekeren ten opzichte van de kringen der tweede categorie, d. i. die welke uitsluitend of hoofdzakelijk ten doel hebben sterke of gegiste dranken te gebruiken of ook aan hazardspel te doen.

Het spreekt van zelf dat, zoo een dergelijke kring den vorm van vereniging zonder winstoogmerken aannam, het misdrijf niettemin zou bestaan en bovendien de ontbinding er van, overeenkomstig artikel 18 der wet van 27 Juni 1921, zou kunnen worden uitgesproken.

* * *

Artikel 2 van het ontwerp voorziet in de ontoereikendheid van de bij artikel 14 der wet op het regiem van den alcohol gestelde straffen.

Die wet laat niet toe, zelfs in geval van herhaling, hoofdgevangenisstraf toe te passen: de bij bedoelde wet voorziene straffen zijn de geldboete, de verbeurdverklaring en de sluiting van de drankslijterij waar het misdrijf gepleegd werd.

Er dient trouwens te worden opgemerkt dat laatstgenoemde straf, de sluiting namelijk, alleen op de drankslijters toepasselijk is en bestaat, niet in de werkelijke sluiting der inrichting van den delinquent, maar in het hem opgelegde verbod zelf een drankslijterij te exploiteeren in de inrichting waar het misdrijf werd gepleegd.

Die strafbepalingen blijken dus niet toereikend te zijn, inzonderheid ten aanzien van het slijten van ter plaatse

te verbruiken alcohol, dat openlijk of in 't geheim geschiedt in de voor het publiek toegankelijke plaatsen of bij artikel 1 daarmede gelijkgestelde plaatsen andere dan regelmatig geopende tapperijen, d. i. inzonderheid in de magazijnen, winkels en andere winkelneringen, of in de aan deze plaatsen palende lokalen.

In dat opzicht, terwijl het zorg draagt den tegenwoordigen toestand van hen, die een regelmatig geopende tapperij exploiteeren, niet erger te maken leunt artikel 2 van dit ontwerp aan bij de bepalingen, welke door de Commissie voor Justitie van den Senaat werden aangenomen in het door haar op 13 April 1937 (Senaat, zittingsjaar 1936-1937, n° 161) voorgelegde ontwerp. De tekst van alle commissie is die welke de regeering, na overleg met het Vast Comité van den Raad voor wetgeving, in den loop van het zittingsjaar 1933-1934 (Senaat, n° 136), bij amendement had ingediend.

Zoo voorziet artikel 2 van dit ontwerp, wanneer het misdrijf gepleegd werd in een geheime slijterij of in een gebouw waarin een andere kleinhandel wordt gedreven dan een regelmatig geopende tapperij, behalve de geldboete, een hoofdgevangenisstraf kan worden uitgesproken na het eerste misdrijf en dat die straf, in geval van herhaling, moet worden uitgesproken.

Artikel 2 wijzigt eveneens het tegenwoordig stelsel waar het gaat om de straf die de sluiting van de gelegenheid beveelt.

Aan den eenen kant verzacht het die straf door te bepalen dat de sluiting, die onder de thans bestaande wetsbepalingen definitief is, slechts tijdelijk zal zijn.

Maar de doeltreffendheid van de straf wordt verhoogd:

Thans is die straf niet toepasselijk dan ten opzichte van de slijters van ter plaatse te verbruiken dranken. Bovendien treft zij enkel den delinquent persoonlijk (Verbreking, 7 Maart 1932, *Revue de droit pénal*, blz. 527), waaruit volgt dat ten opzichte van de drankslijterij waar het misdrijf werd gepleegd, de straf van de sluiting niet kan worden ten uitvoer gelegd zoodra die inrichting door iemand anders dan den veroordeelde wordt opengehouden.

Voortaan zal, krachtens het ontwerp, de straf der sluiting toegepast worden, niet alleen op de slijterijen, maar ook op elke winkelnering. Die straf zal een zakelijk karakter hebben; zij zal bestaan in het, niet alleen ten opzichte van den delinquent, maar ook ten opzichte van elk ander natuurlijk persoon of rechtspersoon geldend verbod gedurende den door den rechter vastgestelden tijd, de drankslijterij of winkelnering te exploiteeren.

De wijzigingen die aldus zijn aangebracht in de bij de wet op het regiem van den alcohol bepaalde straf der sluiting brengen een verandering mede van artikel 1, § 1, der wet van 29 Augustus 1919 betreffende de slijterijen van gegiste dranken, in zoover n° 6 van dat artikel, onder de personen die een dergelijke slijterij niet mogen openhouden, dezen begrijpt die, zelfs slechts een enkele maal, veroordeeld werden wegens het slijten van sterke dranken.

Die verandering wordt tot stand gebracht door artikel 3 van een ander ontwerp van besluitwet, dat betrekking heeft op de beteugeling van de ongeoorloofde slijterij van gegiste dranken.

* * *

De artikelen 3, 4 en 5 van dit ontwerp behoeven niet nader te worden toegelicht.

* * *

Artikel 6 wijzigt artikel 2 der wet van 24 Juli 1921 tot vestiging van opdecimen op de strafrechtelijke geldboeten, derwijze dat de misdrijven tegen de wet op het regiem van den alcohol onder toepassing vallen van eerstbedoelde wet.

BESLUITWET

LEOPOLD III, Koning der Belgen,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, Heil.

Gelet op de wet van 7 September 1939 waarbij aan den Koning buitengewone machten worden toegekend inzonderheid in het belang van de volksgezondheid en de openbare rust;

Overwegende dat het noodzakelijk is onverwijld, te dien einde, maatregelen te nemen betreffende het slijten en het verbruiken, in de openbare plaatsen of in de daarmede gelijk te stellen plaatsen, van ter plaatse te verbruiken sterke dranken, alsmede sommige strafbepalingen, gesteld bij de wet van 29 Augustus 1919 op het regiem van den alcohol, te verscherpen;

Op de voordracht van Onze Ministers, die er in den Raad over beraadslaagd hebben,

Wij hebben besloten en Wij besluiten :

Artikel 1. Artikel 1, § 1, der wet van 29 Augustus 1919 op het regiem van den alcohol is aangevuld met de volgende bepaling, die er de tweede alinea van uitmaakt :

« Worden eveneens als voor het publiek toegankelijke plaatsen beschouwd, de lokalen waar de leden van een vereniging of groepeerings, uitsluitend of hoofdzakelijk, bijeenkomen om sterke of gegiste dranken te gebruiken of om aan hazardspel te doen. »

Art. 2. Artikel 14 van die wet is door de volgende bepalingen vervangen :

« Artikel 14, § 1. De inbreuken op de artikelen 1 en 2 alsmede elke daad die van zoodanigen aard is dat zij de vaststelling van die inbreuken of de opsporingen met het oog op deze vaststelling gedaan door de bij artikel 11 vermelde bedienden, belet of belemmert, worden gestraft met geldboete van 50 tot 200 frank.

» Bij herhaling, bedraagt de geldboete 100 tot 500 fr.

» Voor elke latere herhaling bedraagt de geldboete 200 tot 1,000 frank.

» § 2. De sterke dranken, die het voorwerp van het misdrijf uitmaken, worden in beslag genomen en verbeurd verklaard, zelfs indien zij niet de eigendom van de overtredders zijn.

» § 3. Indien het misdrijf wordt gepleegd in een geheime slijterij of in een gebouw waarin een andere kleinhandel wordt gedreven dan een tapperij, die regelmatig werd gemachtigd dranken te tappen, dan worden de in § 1 voorziene geldboeten verdubbeld en kan een gevangenisstraf van acht dagen tot een maand worden uitgesproken.

« In het bij de vorige alinea voorziene geval, worden de geldboete en de gevangenisstraf, in geval van herhaling, steeds samen opgelegd.

» § 4. Indien het misdrijf wordt gepleegd in een gebouw, dat de zetel is van een kleinhandel of van een regelmatig geopende tapperij, die door den veroordeelde geëxploiteerd of opgehouden wordt, kan de rechter, in geval van herhaling, de exploitatie van den handel of van de slijterij verbieden, gedurende vijftien achtereenvolgende dagen en het gelijktijdig aanplakken van het vonnis, bij uittreksel, op de deur van het perceel gelasten. In geval van nieuwe herhaling worden het verbod en het aanplakken steeds uitgesproken en de duur er van wordt tot twee maanden opgevoerd.

» § 5. Het verbod, bedoeld bij § 4 van dit artikel, heeft zijn uitwerking den derden dag na dien van de door het openbaar ministerie aan den veroordeelde gegeven waarschuwing.

» Wordt het overtreden, dan doet de procureur des Konings de zegels leggen op het lokaal of neemt elk anderen passenden maatregel, en de overtreder loopt

een gevangenisstraf op van vijftien dagen tot een maand en een geldboete van 500 tot 1,000 frank.

» § 6. Wanneer de veroordeelde noch eigenaar, noch vruchtgebruiker is van de inrichting waar het misdrijf werd gepleegd, dan wordt door het Bestuur van Financiën aan den eigenaar of aan den vruchtgebruiker en, in voorkomend geval, aan den hoofdhuurder, een afschrift van het vonnis of van het arrest van veroordeeling beteekend, zoodra het in kracht van gewijsde is gegaan.

» § 7. De artikelen 66, 67 en 69, alinea 2, van het Strafwetboek zijn van toepassing op de bij dit artikel voorziene misdrijven. »

Art. 3. Artikel 10 van dezelfde wet is aangevuld met de volgende bepaling, die er de tweede alinea van uitmaakt :

« De bij het tweede lid van § 5 van artikel 14 voorziene misdrijven worden evenwel vastgesteld, door het openbaar ministerie vervolgd, en gevonnist overeenkomstig de bepalingen van het Wetboek van Strafvordering. »

Art. 4. Artikel 15 van die wet is door de volgende bepaling vervangen :

« Artikel 15. De Minister kan geen dading aangaan over de straffen uitgesproken bij toepassing van het tweede lid van § 5 van artikel 14; hij kan geen dading aangaan over de andere straffen, bij toepassing van dat artikel opgelopen, dan indien de overtreder niet in staat van herhaling is. »

Art. 5. Artikel 16 van dezelfde wet is aangevuld met de woorden : « met uitzondering van de hoofdgevangenisstraf ».

Art. 6. In het bepaalde onder 2° van artikel 2 der wet van 24 Juli 1921 tot vestiging van opdecieinen op de strafrechtelijke geldboeten, worden de woorden : « Krachtens de wetten van 29 Augustus 1919 op het regiem van den alcohol en op de slijterijen van gegiste dranken » vervangen door de woorden : « Krachtens de wet van 29 Augustus 1919 betreffende de slijterijen van gegiste dranken ».

Gegeven te Brussel, den 14ⁿ November 1939.

BESLUITWET van 14 November 1939 betreffende de beteugeling van de dronkenschap.

VERSLAG AAN DEN KONING

Sire,

De tijdsomstandigheden eischen gebiedend een onverwijld oplossing van sommige vraagstukken die met de beteugeling van de dronkenschap verband houden.

De op dit stuk van zaken tot stand te brengen hervormingen kunnen door den Koning doorgevoerd worden krachtens de wet van 7 September 1939 waarbij Hem, onder meer in het belang van de openbare rust en van de volksgezondheid, buitengewone machten worden toegekend.

Sedert lang was het gebleken dat de thans van kracht zijnde wet, namelijk de wet van 16 Augustus 1887, de beteugeling van de dronkenschap niet in voldoende mate verzekert.

Een wetsontwerp dat op 26 November 1930 door de regering in de Kamer der Volksvertegenwoordigers ter tafel is gelegd geworden (zitting 1930-1931, bescheid n°13) wijzigde het door hoogerbedoelde wet ingevoerde regime, onder meer door de straffen welke bij die wet zijn voorzien te verzwaren en door een groot aantal ambtenaren en agenten te machtigen de misdrijven vast te stellen.

Onder voorbehoud van enkele wijzigingen, nemen de artikelen 1 tot 20 van dit ontwerp van besluitwet de artikelen 26 tot 44 van bedoeld wetsontwerp van 26

November 1930 over, in den vorm waarin zij, na door de Kamer der Volksvertegenwoordigers op 22 Juni 1932, te zijn goedgekeurd (Senaat, zitting 1931-1932, bescheid n° 121), door de Senaatscommissie voor Justitie werden geamendeerd laatstelijk in het ontwerp dat op 13 April 1937 door bedoelde commissie werd ingediend (Senaat, zitting 1936-1937, bescheid n° 161).

BESLUITWET

LEOPOLD III, Koning der Belgen,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, Heil.

Gelet op de wet van 7 September 1939 waarbij, onder meer in het belang van de volksgezondheid en van de openbare rust, aan den Koning buitengewone machten worden toegekend.

Overwegende dat het noodig is onverwijld met dat doel maatregelen te nemen in zake de beteugeling van de dronkenschap;

Op de voordracht van Onze Ministers die er in den Raad over beraadslaagd hebben,

Wij hebben besloten en Wij besluiten :

Artikel 1. § 1. Hij die in een openbare plaats in staat van dronkenschap wordt bevonden, wordt gestraft : voor de eerste inbreuk met geldboete van 15 frank tot 25 frank; in geval van herhaling binnen een jaar na de eerste veroordeeling, met geldboete van 26 frank tot 50 frank; in geval van nieuwe herhaling binnen een jaar na de tweede veroordeeling, met gevangenisstraf van acht dagen tot een maand en met geldboete van 50 frank tot 100 frank.

§ 2. Bovendien, in de bij de vorige paragraaf bedoelde gevallen, kan de delinquent, indien hij wanorde, schandaal, of voor een ander of voor hem zelf gevaar veroorzaakt, in het gemeentelijk huis van bewaring of in de veiligheidskamer van de rijkswacht opgesloten worden gedurende ten minste twee uren en ten hoogste twaalf uren. Hij ontvangt, indien zijn toestand zulks vereischt, de noodige geneeskundige zorg.

Art. 2. Indien, bij het plegen van het misdrijf, de delinquent drager is van een wapen, wordt dit wapen in beslag genomen door den agent die het misdrijf vaststelt, en de verbeurdverklaring er van wordt door den rechter uitgesproken, zelfs indien dit wapen niet aan den veroordeelde toebehoort.

Art. 3. Indien de in staat van dronkenschap verkeerende delinquent een voertuig bestuurt of een rijdier geleidt, of een andere bezigheid verricht welke voorzichtigheid of bijzondere voorzorgen vereischt ten einde gevaar te vermijden voor hem zelf of voor anderen, worden de bij artikel 1 voorziene straffen voor het eerste misdrijf opgevoerd tot gevangenisstraf van acht dagen tot een maand en geldboete van 26 frank tot 100 frank, of één van die straffen alleen.

Deze straffen worden verdubbeld in geval van herhaling binnen een jaar; zij worden verdriedubbeld en de gevangenisstraf wordt altijd uitgesproken in geval van nieuwe herhaling binnen een jaar na de tweede veroordeeling.

Art. 4. Met gevangenisstraf van acht dagen tot een maand en met geldboete van 26 frank tot 50 frank of met één van die straffen alleen, wordt gestraft hij die dronkenmakende dranken opdiend aan een persoon die kennelijk dronken is.

Indien deze geen 18 jaar oud is, wordt de straf verdubbeld.

Art. 5. Met gevangenisstraf van acht dagen tot vijftien dagen en met geldboete van 26 frank tot 50 frank of met één van die straffen alleen worden gestraft, de herbergiers en slijters, evenals hun aangestelden, die,

zonder aannemelijke reden, dronkenmakende dranken opdienen aan een minderjarige die geen 16 jaar oud is.

Art. 6. Met de bij artikel 4 voorziene straffen wordt gestraft, hij die een persoon doet drinken totdat hij kennelijk dronken is.

Art. 7. In geval van herhaling binnen een jaar, worden de bij de artikelen 4, 5 en 6 bepaalde geldboeten verdubbeld en wordt de gevangenisstraf altijd uitgesproken.

In geval van nieuwe herhaling binnen een jaar na de tweede veroordeeling, worden de geldboeten verdriedubbeld; de gevangenisstraf voorzien bij genoemde artikelen wordt verdubbeld en altijd uitgesproken.

Art. 8. Met gevangenisstraf van acht dagen tot twee jaar en met geldboete van 26 frank tot 500 frank, of met één van die straffen alleen, wordt gestraft, hij die opzettelijk iemand anders tot dronkenschap heeft gebracht, wanneer de dronkenschap een ziekte die persoonlijke werkbekwaamheid heeft medegebracht, tot gevolg heeft gehad.

Indien de dronkenschap den dood voor gevolg heeft, bedraagt de straf vijf jaar tot tien jaar opsluiting en geldboete van 250 frank tot 5.000 frank.

Art. 9. Met gevangenisstraf van acht dagen en met geldboete van 26 tot 50 frank of met één van die straffen alleen, worden gestraft, zij die een uitdaging tot drinken voorstellen of aanvaarden, wanneer die uitdaging dronkenschap bij een of meer wedders veroorzaakt heeft, zonder nochtans de bij het vorig artikel bedoelde gevolgen teweeg te brengen.

Art. 10. Bij de veroordeelingen tot gevangenisstraf of tot een zwaarder straf bij toepassing van dit besluit, kunnen de Hoven en rechtbanken ten laste van de veroordeelden uitspreken :

1° de ontzetting van het recht het ambt waar te nemen van gezworene, voogd en gerechtelijk raadsman, voor twee tot vijf jaar;

2° het verbod dranken te verkoopen of te slijten gedurende ten hoogste twee jaar, op straffe van gevangenisstraf van acht dagen tot een maand en geldboete van 100 frank tot 500 frank voor iedere inbreuk op dat verbod;

3° de ontzetting van het recht om een voertuig of een luchtschip te besturen of een rijdier te geleiden, gedurende ten minste vijftien dagen en ten hoogste zes maanden, op straffe van de bij artikel 2 der wet van 1 Augustus 1924 voorziene sancties. Van het vonnis en van den duur der ontzetting wordt melding gemaakt overeenkomstig de bepalingen van bovenbedoeld artikel.

Dezelfde ontzetting moet uitgesproken worden voor iedere overtreding van artikel 3 van deze besluitwet welke ook de opgelegde straf weze; in geval van nieuwe herhaling binnen een jaar na de tweede veroordeeling wordt de definitieve ontzetting uitgesproken.

In geval van overtreding van deze besluitwet is artikel 9 der wet van 31 Mei 1888 niet van toepassing op de veroordeeling tot ontzetting van het recht om een voertuig of een luchtschip te besturen of een rijdier te geleiden, zelfs indien die veroordeeling op grond van artikel 65 van het Strafwetboek bij toepassing van een andere wetsbepaling is uitgesproken geworden.

Art. 11. Het is verboden, op straffe van gevangenisstraf van acht dagen tot twee maanden en van geldboete van 100 frank tot 500 frank, spijzen of dranken te verkoopen in de ontuchtthuizen.

In geval van herhaling binnen een jaar, is de straf gevangenisstraf van twee maanden tot één jaar en geldboete van 500 frank tot 1.000 frank.

De gemeentebesturen mogen elken verkoop van drank verbieden in de huizen bewoond :

1° door één of meer personen die zich kennelijk aan ontucht overleveren;

2° door één of meer personen veroordeeld ter zake van inbreuk op de artikelen 379 tot 382 van het Strafwetboek tot bestraffing van de bederving der jeugd en van de prostitutie of om een inrichting van geheime ontucht gehouden te hebben.

Dat verbod zal, na twee jaar, zijn uitwerking verliezen, indien het niet hernieuwd wordt.

Iedere overtreding van dit verbod wordt bestraft met geldboete van 50 frank en, in geval van herhaling, met gevangenisstraf van acht dagen tot één maand en met geldboete van 200 frank.

Art. 12. De rechter mag, in de bij de artikelen 7 en 8 voorziene gevallen, bevelen dat het vonnis van veroordeeling aangeplakt worde op zooveel exemplaren en op zulke plaatsen als hij zal bepalen, een en ander op kosten van den veroordeelde.

Art. 13. De artikelen 66, 67 en 69 van het Strafwetboek zijn van toepassing op de bij deze besluitwet voorziene misdrijven.

Art. 14. Voor de toepassing van deze besluitwet verstaat men onder openbare plaatsen, elke voor het publiek toegankelijke plaats, onder meer den openbaren weg, de drankslijterijen, de hotels, herbergen, spijshuizen, vermaakgelegenheden, magazijnen, kramen, schepen, treinen, trams, stations, werkhuizen of werven.

Worden evenzoo als voor het publiek toegankelijke plaatsen aangezien de plaatsen waar de leden van een vereeniging of van een groepeerings vergaderen, uitsluitend of voornamelijk om er sterke of gegiste dranken te verbruiken of om aan hazardspel te doen.

Art. 15. Benevens de officieren van gerechtelijke politie, zijn al de ambtenaren en beambten van het bestuur der rechtstreeksche belastingen, van het bestuur der douanen en accijnzen en van den dienst der volksgezondheid, de gerechtelijke agenten bij de parketten, de officieren en agenten van de gemeentepolitie, de gendarmen en de deurwaarders der belastingen bevoegd, alleen, al de inbreuken op dit besluit op te sporen en vast te stellen.

Art. 16. Onverminderd de toepassing van artikel 155 van de wet van 18 Juni 1869, staan de ambtenaren van het openbaar ministerie bij de politierechtbanken, wat betreft de vaststelling van de bij deze besluitwet voorziene misdrijven en de vervolging van de daders van die misdrijven, onder de leiding van den procureur des Konings.

Art. 17. Is in rechte niet ontvankelijk, de vordering tot betaling van dronkenmakende dranken die in drankgelegenheden, koffiehuisen, hotels, herbergen en welkdanige drankslijterijen ook verbruikt werden.

Deze bepaling is niet van toepassing op de vordering tot betaling van schuld aangegaan wegens logement of kostgeld in de hotel en herbergen en wegens de eetmalen welke tegelijk dranken en spijsen begripen.

Art. 18. De tekst van deze besluitwet zal aan de poort of deur van al de gemeentehuizen en in de voornaamste zaal van alle herbergen, koffiehuisen en andere drankslijterijen uitgehangen worden. Te dien einde zal aan alle burgemeesters en aan alle herbergiers, koffiehuis-houders en andere slijters van dranken een exemplaar er van worden toegezonden.

De slijter van dranken die dit voorschrift overtreedt wordt gestraft met een geldboete die 25 frank niet mag te boven gaan.

Art. 19. Het 3° van artikel 138 van het Wetboek van Strafvordering, gewijzigd bij het koninklijk besluit n° 252 van 8 Maart 1936, wordt door de volgende bepaling vervangen :

« 3° Van de misdrijven tegen de besluitwet betreffende de beteugeling van de dronkenschap, met uitzon-

dering van de misdrijven voorzien bij artikel 8 en bij de eerste twee alinea's van artikel 11; »

Art. 20. De wet van 16 Augustus 1887 op de openbare dronkenschap is opgeheven.

Gegeven te Brussel, den 14 November 1939.

BESLUITWET van 14 November 1939 tot het tegengaan van het ongeoorloofde slijten van gegiste dranken.

VERSLAG AAN DEN KONING

Sire,

Luidens de wet van 29 Augustus 1919 betreffende de slijterijen van gegiste dranken moet, vooraleer een slijterij van dergelijke ter plaatse te gebruiken dranken mag geopend worden, een fiscaal recht gekweten worden.

Artikel 5 van bedoelde wet bepaalt als volgt de drankslijterijen die aan dat recht onderworpen zijn :

« § 1. Wordt als drankslijterij beschouwd, zonder onderscheid tusschen vast of niet vast lokaal, noch tusschen de doorlopend of bij afwisseling gehouden slijterij, elke inrichting waar men gegiste dranken verkoopt voor gebruik ter plaatse van verkoop.

» Het feit, dat men dranken kosteloos levert of laat gebruiken in een lokaal toegankelijk voor het publiek in 't algemeen ofwel voor maatschappijleden of kostgangers alleen, wordt met den verkoop zelf gelijkgesteld.

» § 2. Wordt echter niet als drankslijterij beschouwd het hotel, het kosthuis, of elke soortgelijke inrichting, wanneer dranken slechts op en gedurende de maaltijden worden verkocht. »

Bovendien zijn, krachtens artikel 13 van de wet van 4 Juli 1930, de private clubs zelf aan dat recht onderworpen.

De vervolging van de op dit gebied begane misdrijven is opgedragen aan het bestuur van financiën (wet van 29 Augustus 1919, art. 12, en wet van 31 December 1925, art. 60).

De wet laat niet toe, zelfs in geval van herhaald misdrijf, een hoofdgevangenisstraf toe te passen (art. 15 van de wet van 29 Augustus 1919).

De regeering is van oordeel dat er gronden zijn om de sancties te verscherpen die thans zijn voorzien tegen hen die, hetzij openlijk, hetzij in het geheim, ter plaatse te verbruiken gegiste dranken slijten in strijd met de voorwaarden die door de in deze zaken geldende bepalingen zijn vereischt. Dat misbruik heeft zulke uitbreiding genomen dat het schadelijk wordt voor de openbare rust en de volksgezondheid; het berokkent bovendien aanzienlijk nadeel aan de Schatkist en aan hen die een regelmatig geopende drankslijterij houden.

Met dat doel wordt bij de artikelen 1 en 2 van het ontwerp, dat wij de eer hebben aan Uwe Majesteit ter goedkeuring voor te leggen, artikel 15 van de wet van 29 Augustus 1919, betreffende de slijterijen van gegiste dranken, aangevuld.

De wijzigingen, die bij de artikelen 3 en 4 van dit ontwerp van besluit worden aangebracht in artikel 1, § 1, n° 6, en in artikel 5, § 1, van dezelfde wet, zijn het gevolg van de veranderingen die bij een ander ontwerp van besluitwet tot wijziging van de wet van 29 Augustus 1919 op het regiem van den alcohol, worden voorzien op het stuk van de sluitingsstraf door laatstbedoelde wet ingevoerd en op het stuk van het regiem dat voor de private clubs geldt.

* * *

De artikelen 5, 6 en 7 van het ontwerp behoeven geen nadere toelichting.

BESLUITWET

LEOPOLD III, Koning der Belgen,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, Heil.
Gelet op de wet van 7 September 1939 waarbij, onder meer in het belang van de openbare rust en van de volksgezondheid, aan den Koning buitengewone machten worden toegekend;

Overwegende dat het met het oog daarop, noodig is onverwijld de maatregelen te verscherpen die getroffen zijn om het ongeoorloofd slijten van ter plaatse te verbruiken gegiste dranken tegen te gaan;

Gelet op de wet van 29 Augustus 1919 betreffende de slijterijen van gegiste dranken;

Op de voordracht van Onze Ministers, die er in den Raad over beraadslaagd hebben,

Wij hebben besloten en Wij besluiten :

Artikel 1. De § 1, 2^a, van artikel 15 van de wet van 29 Augustus 1919 betreffende de slijterijen van gegiste dranken wordt aangevuld door de volgende bepaling :

« d) Elke overtreding van de artikelen 3, 4, 6, 9 en 10 van deze wet. »

Art. 2. De § 4 van artikel 15 van dezelfde wet wordt aangevuld door de volgende bepalingen die de alinea's 2 tot 6 er van zullen uitmaken :

« In hetzelfde geval kan de rechter, op de vordering van het openbaar ministerie, bovendien een hoofdgevangenisstraf van acht dagen tot een maand uitspreken.

» In geval van nieuwe herhaling moet de bij de vorige alinea voorziene gevangenisstraf worden uitgesproken. En, indien het misdrijf wordt gepleegd in een gebouw dat de zetel is van een door den veroordeelde geëxploiteerden of opgehouden kleinhandel, die niet is een regelmatig geopende tapperij, kan de rechter verbieden dien handel te exploiteeren gedurende een termijn van drie tot acht achtereenvolgende dagen.

» Het bij de vorige alinea voorziene verbod heeft zijn uitwerking den derden dag na dien waarop de veroordeelde door het openbaar ministerie verwittigd is geworden.

» Indien het verbod wordt overtreden, doet de procureur des Konings de zegels op het lokaal leggen of neemt hij elken anderen passenden maatregel, en de overtreder loopt een gevangenisstraf op van acht tot vijftien dagen en een geldboete van 100 tot 500 frank.

» De bij de vorige alinea voorziene misdrijven worden vastgesteld, door het openbaar ministerie vervolgd, en gevonnis overeenkomstig de bepalingen van het Wetboek van Strafvordering. »

Art. 3. N° 6 van artikel 1, § 1, van dezelfde wet wordt door de volgende bepaling vervangen :

« 6°. Zij, die tweemaal veroordeeld werden wegens het slijten van geestrijke dranken. »

Art. 4. De § 1 van artikel 5 van dezelfde wet, aangevuld bij artikel 13 van de wet van 4 Juli 1930, wordt door de volgende bepaling vervangen :

« § 1. Wordt als slijter beschouwd, hij die gegiste dranken tapt.

» Met het verkoopen van dergelijke dranken wordt gelijkgesteld, het aanbieden of het laten verbruiken van dergelijke dranken in een voor het publiek toegankelijke plaats. Worden met de tot het publiek toegankelijke plaatsen gelijkgesteld de lokalen voorzien bij artikel 1 van Onze besluitwet gedagteekend van heden, tot wijziging van de wet van 29 Augustus 1919 op het regiem van den alcohol. »

Art. 5. Artikel 13 van de wet van 29 Augustus 1919 betreffende de slijterijen van gegiste dranken wordt aangevuld door de volgende bepaling :

« De processen-verbaal die van die misdrijven doen blijken, hebben kracht van bewijs tot aan het tegen-

bewijs; de onnauwkeurigheden die in een proces-verbaal zouden voorkomen en die niet op de feiten maar uitsluitend op de toepassing van de wet betrekking hebben verminderen in geen deele de bewijskracht van de akte, maar moeten hersteld worden in het exploit van dagvaarding. »

Art. 6. Artikel 17 van dezelfde wet wordt door de volgende bepaling vervangen :

« Artikel 17. De Minister kan geen dading aangaan over de straffen die uitgesproken zijn bij toepassing van de voorlaatste alinea van § 4 van artikel 15 ; over de andere bij toepassing van deze wet opgelopen straffen kan hij slechts een dading aangaan indien de overtreder zich niet in staat van herhaling bevindt. »

Art. 7. Artikel 18 van dezelfde wet wordt aangevuld door de volgende woorden : « behalve op de hoofdgevangenisstraf ».

Gegeven te Brussel, den 14ⁿ November 1939.

Verbond der Belgische Advocaten

Naar aanleiding van het verslag der vergadering van het Bureau, dat in ons vorig nummer gepubliceerd werd, ontvingen wij van Mr Van Overbeke onderstaand schrijven.

* * *

Waarde Secretaris-Hoofdopsteller,

Het «Rechtskundig Weekblad» in zijn nummer 10, 9e jaargang, van 19 November 1939, kolommen 351 en 352, heeft de notulen opgenomen van de zitting van het Bureau van het Verbond der Belgische Advocaten op Zaterdag, 28 October 1939 gehouden.

Deze notulen geven uitvoerig verslag over een incident tusschen het Verbond en mij opgerezen naar aanleiding van gepubliceerde verslagen over mijn optreden tijdens de Congresvergaderingen van het Verbond te Luik 24-25 Juni l.l.

Ik verheug mij erin dat het Verbond der Belgische Advocaten hare beraadslagingen van 28 October l.l. in uw blad heeft laten verschijnen, omdat mij aldus de gelegenheid wordt gegeven mijn antwoord te laten inzenden, wat niet mogelijk zou zijn geweest, indien de beslissingen van het Verbond enkel in de registers waren bewaard gebleven.

Onder dankzegging voor de plaatsruimte die U mij, op grond van uwe objectiviteit in een ernstig incident, niet zult weigeren, zal ik echter van uwe vriendelijkheid geen misbruik maken, en verzaak aldus aan de uitvoerige uiteenzetting en verloop van het incident.

Ik vat bondig samen hetgeen mijn krachtadig protest tegen de notulen van de vergadering van het Bureau van het Verbond, 28 October l.l., wettigt.

1) Het verslag over het Congres van Luik in uw nummer van 2 Juli l.l., verschenen, gaf aanleiding tot mijn terechtwijzing die U in uw nummer van 9 Juli hebt opgenomen.

2) Op 9 Juli verscheen in «Journal des Tribunaux» het Fransche verslag over het Congres, door het Verbond der Belgische Advocaten zelf ingezonden : het bevatte, buiten dezelfde feitelijke onjuistheid in uw blad verschenen, daarbij den volzin : «Elle (t.t.z. la proposition) ne recueille au vote que la voix de son auteur.»

Mijne vrienden en ikzelf hebben aan deze uitlating een venijnigbedoelend karakter niet kunnen ontkennen.

Ik liet in «Journal des Tribunaux» van 16 Juli mijn antwoord verschijnen.

Het incident heeft voor verder gevolg gehad dat een drukke brievenwisseling tusschen belanghebbenden is ontstaan.

Tegenover mijn vriendelijk aanbod de zaak in bescheidenheid mits alle billijkheid af te handelen en alhoewel mijne 28 jaar lange bestendige toewijding aan het Verbond der Belgische Advocaten en mijn vroegere medewerking in het Bureau niet dulden lieten dat welk lid van het Bureau ook zich aldus tegenover mijn medewerking uitlaten zou, is het Bureau van het Verbond als volgt te werk gegaan :

a) Op mijn vraag de identiteit te kennen van de stellers van de notulen, — weigering.

b) Solidariteitsverklaring van het Bureau met de handeling van de stellers van de notulen.

c) In tegenstrijd met de persoonlijke belofte mij uit te noodigen op de zitting van het Bureau waar het incident zou worden behandeld, is zulks niet geschied.

d) Het Bureau beweert een onderzoek te hebben ingesteld, waarop ik niet werd uitgenoodigd alhoewel het ging over de vaststelling van een betwist feit.

e) Het Bureau heeft me niet verzocht de personen aan te duiden die mijn stelling bevestigen.

Eenzijdig, aldus op autoritaire wijze beslist het Bureau geen gevolg aan het incident te geven.

Het is duidelijk dat voor mij deze beslissing van waarde is ontbloot. De afwijzing van een beslechting op grond van tegensprakelijke waarborg kan ik enkel als voordeelig voor mijn standpunt beschouwen.

Door mijne letteren van heden aan het Bureau van het Verbond gericht, heb ik mijne *ondervraging over het Verslag van de Algemeene Vergadering van het Verbond te Luik, voor de eerstkomende vergadering aangekondigd.*

Met dank voor uw vriendelijkheid
en met verkleefde gevoelens,
Hoogachtend,
J. A. van Overbeke

VERBOND DER BELGISCHE ADVOCATEN

De Algemeene Raad van het Verbond zal vergaderen op Zaterdag, 9 December, te 2.30 uur in het lokaal van het Verbond, Gerechtshof, Brussel.

De volgende dagorde zal behandeld worden :

1. Bespreking van het voorstel van Mr Van Overbeke strekkend tot het verbieden aan de advocaten bij het Verbrekingshof te pleiten voor andere rechtsmachten.
2. Bespreking der door de verscheidene Balies getroffen maatregelen aangaande den toestand der gemobiliseerde advocaten.
3. Eventuele voorstellen, aan den Heer Minister van Rechtswezen voor te leggen, nopens de regeling der schuldvorderingen en het regime der contracten gedurende den oorlog.
4. Vaststelling van de dagorde der Algemeene Vergadering te Antwerpen.
5. Varia.

MEDEDEELINGEN

SCHOOL VOOR CRIMINOLOGIE EN CRIMINALISTIEK

Paleis van Justitie — Brussel

De cursussen van den Hoogereren Nederlandschen Graad (1e jaar van den cyclus) beginnen op 27 November 1939 en eindigen op 7 Februari 1940.

Ze zijn voorbehouden aan de Magistraten, de Advocaten, aan de dragers van een diploma van universitaire eindstudien en aan de personen die het bewijs leveren van speciale kennis en die daartoe toelating hebben verkregen van den Minister, op voorstel van het Bureau van de School.

De aanvragen voor inschrijving tot deze cursussen moeten uiterlijk den 20 November aan het Bestuur der School toegezonden worden.

Nomenclatuur der Nederlandsche cursussen van den hoogereren graad :

Strafrecht en strafvordering : Mr. Van Dunme, Advocaat Generaal bij het Hof van Beroep te Brussel.
Wetenschappelijke politie : Dokter Bessemans, Professor der Hoogeschool te Gent.

Crimineele Anthropologie, Clinische anthropologie
gevangenis te Vorst : Dokter Vervaeck Paul.

Psychiatrie : Dokter Vervaeck Paul.

Gerechtelijke Geneeskunde : Dokter Thomas, docent aan de Hoogeschool te Gent.

Financieel en boekhouding techniek : Mr. Heilporn, deskundige.

Zeewezen politie : Mr. Siaens, afdeelingshoofd aan het hoofdbeheer van Zeewezen.

Verkeersongevallen : Mr. Van Looy, ingenieur te Gent.

Bezoek van een strafgevangenis.

TIJDSCHRIFTEN

RECHTSKUNDIG TIJDSCHRIFT. — Nr 6. — November-December. — Bezit en opeisching van Roerende Goederen (vervolg), door Mr A. Staes. — Het Statuut van het Rijkspersoneel (vervolg), door Mr C. Ketelaer. — De tenuitvoerlegging der Scheidsrechterlijke Beslissing, door Mr R. Van Lennep.

TIJDSCHRIFT VOOR NOTARISSEN. — Nr 11. — November 1939. — J. Van Houtte : Staatsfondsen als betaalmiddel voor de erfenisrechten.

NEDERLANDSCH JURISTENBLAD. — Nr 38. — 11 November 1939. — Prof. Mr J. H. W. Verzijl : Verandering en uitlegging van den eisch in het internationale proces.

Nr 39. — 18 November 1939. — Dr. C. Ch. A. van Haren : Eenige opmerkingen over de rechtsverhouding tusschen de Overheid en haar werknemers.

JOURNAL DES TRIBUNAUX. — Nr 3590. — 12 November 1939. — La saisie des journaux et la violation de la constitution.

Nr 3591. — 19 November 1939. — Peut-on assimiler la période de mobilisation au temps de guerre par l'application des lois ?

De Vlijt, Nationalestr., 46, Antwerpen, A. Somville, best.

Abonneert U op "Rechtskundig Weekblad" !